

מכון התערובת - צמח

צמח תערובות הוא מכון תערובת של אזור רחב שכולל את רמת הגולן, עמק הירדן ועמק בית שאן. הוא נוסד על ידי 8 משקים בשנת 1965 וכיום חברים בו 47 משקים בעלים. את מכון התערובת מנהל מזה כמה שנים מריו טינסקי מעין גב שמכיר היטב את ענף הרפת שבו עבד תקופה ארוכה. מכוני התערובת מהווים חוליה חשובה בשרשרת הטיפול במזון לבעלי חיים ובעת עליית מחירים יש להם משקל משמעותי יותר

יכולים להשתתף במכרז, ששוברי בר מוציאה. מסדרים אניות וכל יבואן משחרר את החלק שלו עם עמיל המכס שלו. המכונים הגדולים קונים כ-90% מהיבוא. כל סחורה נקנית בצורה אחרת, למשל, תירס וסויה נקנים על ידי כל יבואן מול הבורסה העולמית (מחיר הרכישה), שוברי בר סוגר את הפרמיה שכוללת הובלה ימית ולוגיסטיקה בקרקע (הובלה, טעינה ופריקה) וזהו המחיר הכולל "סיף" (מחיר בנמל לפני שחרור) בחיטה קונים לרוב ממזרח אירופה רוכשים טון סיף, קונים אנייה שלמה, דרך שוברי בר, ואם יש עודף או חוסר הוא מתחלק בצורה יחסית.

מה צמח עושה כדי להגן על לקוחותיה?

1. מעריכים את המחירים הצפויים (לאחרונה זה עליות בלבד) ומתאימים את המלאי,

איגוד יצרני האתנול בארה"ב, בגיבוי גורמי איכות הסביבה ומגדלי הגרעינים, מתנגדים להצעה מעין זו.

איך מתבצע יבוא הגרעינים לארץ?

בעבר כל נושא יבוא הגרעינים היה בידי הממשלה. לאחר ההפרטה יש כיום כמה יבואנים שמתמחים בנושא והגוף הגדול ביניהם הוא "שוברי בר" שמייבא כ-60% מסך הגרעינים והכוספאות. הבעלים של האגודה הם ארגוני הקניות הקיבוציים וכן שלושת מכוני התערובת: אמבר, מילובר וצמח תערובות. שוברי בר הוא ארגון קטן שיושב במבנה של "שולחן הארגונים הקיבוציים" בתל-אביב ובראשו עומד, מזה זמן רב, מאיר יגיל. יש מושג שנקרא "פרמיה" שהיא המחיר של כל הלוגיסטיקה, לאחר ביצוע הרכישה. השיטה היא שיטת המכרזים וגם ספקים אחרים

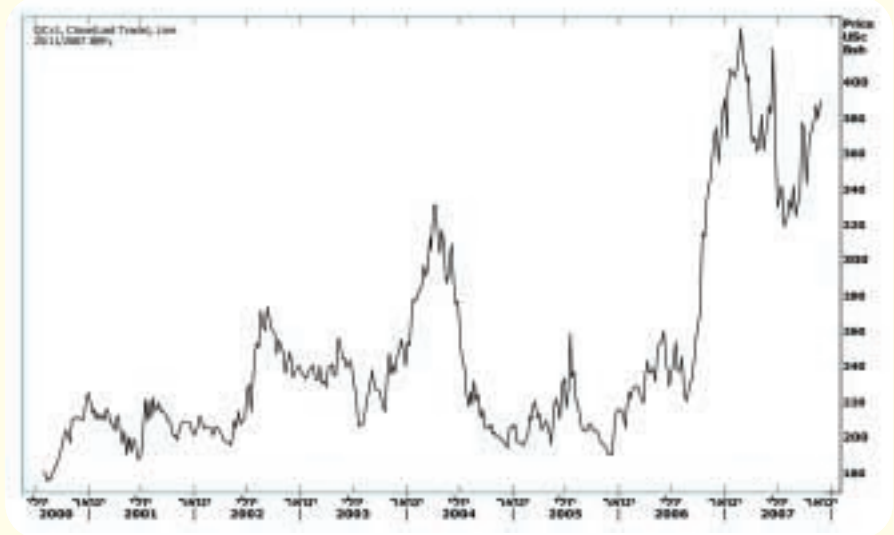
מריו, מה קורה בענף הגרעינים?

במפגשים ובמעקבים שאנחנו מקיימים במסגרות המשותפות של מכוני התערובת, כולם רואים ב-14 החודשים האחרונים, קיימת מגמה של עליות מחירים תלולות בכל סוגי התבואות בעולם. מחירי גרעינים - תירס, חיטה, ופולי סויה יש עליות של 100% (ראו גרף 1) מחירי ההובלה הימית - עליות של 300% הגברת השימוש בגרעינים - הפחתת זיהום האוויר, הקטנת התלות ביבוא נפט. המוצרים העיקריים - אתנול, ביודיזל הולכת ומצטברת ביקורת עולמית קשה על הטיית חלק מהגרעינים משימוש כמזון לשימוש כדלק. ועדה מטעם האו"ם רואה בתופעה זו "פשע נגד האנושות" כאשר יש כ-850 מיליון בני אדם רעבים בעולם. היא מציעה עזירה, למשך חמש שנים, של כל גידול נוסף בשימוש המזון לייצור "דלק ירוק".

טבלה 1. יבוא חומרי גלם למספוא בישראל

2007 לעומת 2006		שנת 2007		שנת 2006				שנת 2005		שנה	מוצר
1-10		1-10		1-10		1-12		%	כמות		
%	כמות	%	כמות	%	כמות	%	כמות			%	כמות
117%	51	4%	95	2%	44	2%	52	2%	48	סורגום	
18%	174	46%	1,141	44%	967	42%	1,149	41%	1,105	תירס	
(35%)	(94)	7%	173	12%	267	11%	303	10%	262	שעורה	
1%	4	18%	446	20%	442	20%	533	25%	692	חיטה ומספוא	
106%	148	12%	288	6%	140	7%	202	8%	213	מוצרי תירס	
17%	41	11%	284	11%	243	13%	345	10%	268	כוספאות	
(31%)	(27)	2%	61	4%	88	5%	125	5%	131	אחרים	
14%	297	100%	2,488	100%	2,191	100%	2,709	100%	2,179	סה"כ מספוא	
(11%)	(37)		606		679		827		759	חיטה טחינה	
(8%)	(37)		439		476		558		641	פולי סויה	
(0%)	(0)		43		43		48		35	זרעי שמנים אחרים	
5%	186		3,575		3,389		4,142		4,154	סה"כ יבוא לישראל	

גרף 1. השינויים במחירי התירס בעולם

המלאי ואף לקחה מחסנים חיצוניים, כדי להקטין את העלויות ולדחות אותן לשלב הבא. זה מחייב התארגנות חדשה לאחסון במינימום פחת וצריך להיזהר שלא להיתקע עם מלאים בעת ירידת מחירים. כושר האחסון בצמח הוא כ-30,000 טון.

אנחנו פועלים שהחליפות ובעיקר הכוללות, יהיו הכדאיות ביותר מול האלטרנטיבות, לאורך תקופה ארוכה. ברפת צריך לחשב פחת של 3% מול פחת של פחות מ-1% במכון התערובות

3. עושים הגנות מסוימות בתחום הפיננסי בעיקר בנושא גבולות מחירים ושער חליפין. ההגנות עולות כסף ועלולים להיגרר לספקולציות. במכונים מגנים על תנודות חדות במחירים כדי להגן על המלאים. שעורה עלתה מאוד וכמעט ולא

בעיקר חיטה ותירס, מהזריעות החדשות של התירס בארה"ב, כולל השימושים המוערכים לאנרגיה. צמח מתאימה את

כרגע כל המכונים והיבואנים מפוצצים במלאים. 2. במרץ-אפריל יידועו היבולים החדשים,

מעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים

א.ח. סמולר שירותי ייעוץ ומחקר חקלאי בע"מ

האם במנה חסר חלבון, או חלבון שרידי? האם יש נוכחות של מיקוטוקסינים?
לקשר ישיר: ד"ר אליעזר סמולר 050-5628125

המעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים מאפשרת בקרה על איכות ותכולת המזונות במרכזי מזון מושביים וקבוציים, במכוני תערובת ובמפעלי מזון. ברשותנו מאגר נתונים וידע רב וביכולתנו לבצע אימות ערכים תזונתיים, הערכות נעכלות ותמיכה מקצועית בהכנת מנות הזנה.

חדש! אם בדצונך להיות מנוי על מאגרי מידע - צור קשר עם ד"ר אליעזר סמולר

אנו מתמחים בנוסף לבדיקות הרגילות גם בבדיקות נעכלות בכרס מלאכותית ופריקות בשיטת שקי דקרון (כרס אמיתית) בדיקות חלבון, מסיסות חלבון, פריקות חלבון, נעכלות חלבון, פריקות חומר אורגני ומקטעי דופן תא (ADL, ADF, NDF, CF), NDIN ADIN מינרלים, ניטראטים ומיקוטוקסינים.

לקראת עונת התחמיצים הבאה המעבדה מציעה שירותי קידוח ואיסוף בבורות תחמיץ ובחבילות של שחתות וקש. חדש! בדיקות מצורטות של ויטמינים ומינרלים בתרכיזים, חליפות ובללים. חדש! בדיקות מהירות לקביעת מועד הקציר בשטח!

אנו מחינים אותך לפיות אתני בקו פראסון של תכנון פאנר

צומת ראם (ליד משקי הדרום ד.ג. שקמים 79813) ת.ד. 283 גדרה 70752
טל: 08-8601315, פקס: 08-8505292 נייד 050-5628125 E-mail: esmoler@bezeqint.net

המעבדה מרחיבה פעילותה לצפון איש שדה צפון - אמטן גנת 052-3730734

מריו מסביר למשלחת בספרד

קהל המשתתפים ביום העיון

שנשארות במכון). מידת הנאמנות למכון גבוהה ומעל ל-95% מהמשקים-הבעלים קונים את מלוא צריכתם ממכון התערוכות.

בעידן של מרכזי מזון, בשביל מה צריך מכון תערוכות?

עדיין למכון התערוכות יש יכולת רכש של גרעינים טובה יותר וכן יכולים לתת פתרונות טובים יותר של ערוב, הכנסת חומרים קטנים לבליל וחיסכון בפחת. כרגע לחליפות יש יתרון כי החומרים הקטנים יקרים והערבוב שלהם יעיל יותר, אם כי צריך לבחון את הכדאיות, זו גם הסיבה שמשקל מכוני התערוכות ברפת קטן.

לכל משק יש הסיפור שלו ולדעת, אם המשק מאביס בעצמו המדיניות של חליפה כוללת כדאית יותר בגלל הפחיתים, כושר האחסון, בקרת האיכות והאמינות.

כמנהל מכון תערוכות, האם יש לך מסר לרפתנים למזער את הנזקים מעליות המחירים המטורפות?

● צריך לבדוק לעתים קרובות את יחסי המחירים ולעשות שינוי מנות בהתאם לשינויים בחומרי הגלם, על פי ההזדמנויות ברמה החודשית של חומרים זולים. כמוכן, בהתייעצות עם תזונאי.

● לשקול את נושא מדיניות המלאים לפחות עד אפריל עם הזהירות המתבקשת לאחר מכן. ■

הכוללות, יהיו הכדאיות ביותר מול האלטרנטיבות, לאורך תקופה ארוכה. ברפת צריך לחשב פחת של 3% מול פחת של פחות מ-1% במכון התערוכות. זו סיבה מספיק טובה להעדיף את החליפות הכוללות (לכל הפרות ברפת).

ברפת כל חליפה היא אחרת וכל לקוח מקבל יחס אישי. הרפת מורכבת יותר בתהליך הייצור.

ייצור בצמח תערוכות על פי ענפי חי
 לול = 81.000 טון
 הודים = 34.000 טון
 מדגה + = 38.000 טון
 רפת = 87.000 טון
 סך הכול - 240,000 טון

בגלל התחרות הגדולה כמעט ולא מרוויחים בתחום הרפת. רווחים - מעבר להנחה שוטפת, כל הרווחים של המכון מחולקים לבעלים לפי השימוש (למעט השקעות

מחזיקים במלאי ומנסים למצוא אלטרנטיבות שמטבען הן מוגבלות. 4. חליפות כוללות - מבטיחים בחלק מהמקרים מראש, הנחות מסוימות למשקים שקונים את כל הגרעינים והמינרלים בהרכב אחד וכך מייעלים את העבודה, הן במכון התערוכות והן ברפת, שלא קונה בליל ממרכז המזון. זה חוסך פחת, שטח אחסון ועבודה.

למכון התערוכות יש יכולת רכש של גרעינים טובה יותר וכן יכולים לתת פתרונות טובים יותר של ערוב, הכנסת חומרים קטנים לבליל וחיסכון בפחת

מה ההבדל בין עבודת מכון התערוכות עם ענף הרפת

בהשוואה לענפי חי אחרים?

בלול ובמדגה יש תערוכות סטנדרט וכל אחד מזמין מהמחירון את סוג התערוכות והוא מקבל אותה למכלים במשק. הנושא פשוט למדי.

ברפת, זה אחרת לגמרי, שיעור התערוכות נמוך, יש רבים שקונים חומרי גלם" בארגון הקניות יש שני מנהלי סחר - בנג'ו ואודי, והם מבצעים, בכל חודש, מכרז בין כל החברות כולל צמח. בתנאים זהים מעדיפים את מכון התערוכות האזורי.

אנחנו פועלים שהחליפות ובעיקר

צמח תערוכות